

Nr 90

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag angående effektivisering av verksamheten på pris- och konkurrensområdet samt konsumentvaruforskningen jämte i ämnet väckta motioner.

(5:e avd.)

I årets statsverksproposition (bilaga 12, punkterna G3—G9) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1967/68 beräkna såsom förslagsanslag till Ombudsmannen för näringsfrihetsfrågor: Avlöningar 783 000 kr. och till Ombudsmannen för näringsfrihetsfrågor: Omkostnader 40 000 kr., till Statens pris- och kartellnämnd: Avlöningar 4 701 000 kr. och till Statens pris- och kartellnämnd: Omkostnader 593 000 kr. samt till Statens institut för konsumentfrågor: Avlöningar 2 362 000 kr., Statens institut för konsumentfrågor: Omkostnader 1 389 000 kr. och Statens institut för konsumentfrågor: Upplysningsmateriel 138 000 kr.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 75, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 17 mars 1967, föreslagit riksdagen att 1) bemyndiga Kungl. Maj:t att på personalförteckningarna för ombudsmannen för näringsfrihetsfrågor, statens pris- och kartellnämnd samt statens institut för konsumentfrågor föra upp nya tjänster på löneplan C enligt vad i statsrådsprotokollet föreslagits; 2) godkänna de riktlinjer departementschefen föreslagit för omorganisation av statens institut för konsumentfrågor; 3) för budgetåret 1967/68 under tionde huvudtiteln anvisa a) till Ombudsmannen för näringsfrihetsfrågor: Avlöningar ett förslagsanslag av 926 000 kr., b) till Ombudsmannen för näringsfrihetsfrågor: Omkostnader ett förslagsanslag av 48 000 kr., c) till Statens pris- och kartellnämnd: Avlöningar ett förslagsanslag av 5 150 000 kr., d) till Statens pris- och kartellnämnd: Omkostnader ett förslagsanslag av 1 399 000 kr., e) till Statens institut för konsumentfrågor: Avlöningar ett förslagsanslag av 2 788 000 kr., f) till Statens institut för konsumentfrågor: Omkostnader ett förslagsanslag av 1 422 000 kr., g) till Statens institut för konsumentfrågor: Undersökningar och upplysningsmateriel m. m. ett reservationsanslag av 323 000 kr.

Beträffande den närmare innebörden av propositionsförslaget hänvisar utskottet till statsrådsprotokollet, i den mån ej redogörelse lämnas i det följande.

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Hamrin-Thorell m. fl.* (I: 212) och den andra inom andra kammaren av herr *Nihlfors* och fru *Frænkel* (II: 274), i vilka motioner yrkats att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag till 1968 års riksdag för anordnande av konsumentupplysningsverksamhet i form av lokala konsumentgrupper eller konsumentkommittéer;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Gösta Jacobsson m. fl.* (I: 760) och den andra inom andra kammaren av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.* (II: 984), i vilka motioner hemställts 1) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala att Kungl. Maj:t måtte a) vid utarbetandet av direktiv för den förebådade konsumentupplysningsutredningen beakta vad i motionerna anförts och b) vid utformandet av riktlinjer för verksamheten vid statens institut för konsumentfrågor, statens pris- och kartellnämnd, ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor och statens konsumentråd beakta vad i motionerna anförts; samt 2) att riksdagen måtte för budgetåret 1967/68 a) till Statens pris- och kartellnämnd: Avlöningar anslå 4 624 000 kr., och b) till Statens pris- och kartellnämnd: Omkostnader 1 149 000 kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundberg* och fru *Hultell* (I: 761) och den andra inom andra kammaren av fru *Sundberg* och herr *Carlshamre* (II: 948), i vilka motioner yrkats a) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att statens institut för konsumentfrågor måtte få rätt uppbära ersättning från utomstående uppdragsgivare för utförda undersökningar, b) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att vid tillsättandet av de föreslagna laboratoriechefsbefattningarna vid statens institut för konsumentfrågor i motionerna framförda synpunkter om institutets behov av teknisk expertis måtte beaktas och c) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att den av departementschefen aviserade utredningen rörande konsumentforskning m. m. får i uppdrag att även ta ställning till lokalbehovet för statens institut för konsumentfrågor;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Hamrin-Thorell* och herr *Stefanson* (I: 786) och den andra inom andra kammaren av herr *From m. fl.* (II: 982), i vilka motioner hemställts att riksdagen vid sin behandling av propositionen 75 måtte uttala 1) vikten av att den kommunala bebyggelseplaneringen utformas så att den inte motverkar en effektiv konkurrens mellan olika företag och företagsformer, 2) att pris- och kartellnämnden i sina prisundersökningar och upp-

lysningskampanjer tar större hänsyn till konkurrensfaktorerna service och kvalitet så att sambandet mellan dessa faktorer och priset bättre belyses, 3) att de företag som blir föremål för prisundersökningar ges möjlighet att yttra sig över undersökningsresultatet innan detta publiceras, 4) att den aviserade utredningen om konsumentvaruforskningen och konsumentuppllysningen blir parlamentarisk, 5) att denna utredning bl. a. bör behandla frågor rörande inrättandet av en gemensam upplysningscentral, inrättande av planerings- och samordningsgrupp inom konsumentinstitutet, konsumentinstitutets lokalproblem, samt åtgärder syftande till aktualitet i konsumentuppllysningen och 6) att riksdagen måtte fatta principbeslut om inrättande av konsumentuppllysningcentraler i Göteborg, Malmö och Umeå fr. o. m. budgetåret 1968/69;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundberg* (I: 788) och den andra inom andra kammaren av herrar *Wennerfors* och *Nordgren* (II: 985), i vilka motioner hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att statens pris- och kartellnämnds prisundersökningsverksamhet blir föremål för utredning;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Werner* (I: 789) och den andra inom andra kammaren av herr *Karlsson* i Huddinge m. fl. (II: 983), i vilka motioner hemställts att riksdagen måtte godkänna de i Kungl. Maj:ts proposition nr 75 ställda konkreta förslagen, dock med följande tillägg: 1) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om förnyad utredning av frågan om skärpt lagstiftning mot olika former av prissamverkan, 2) att riksdagen uttalar sig för ett system med obligatorisk förhandsanmälan och motiveringar av prisförändringar från företagen, 3) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär snabbutredning av hur lågpriskanaler med direkt affärsförbindelse med tillverkare eller generalagent skall kunna skapas inom bilbranschen, samt 4) att riksdagen må anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kr. för understödjande av lokala priskommittéer.

Beträffande motiveringen för motionsyrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 212, II: 984, II: 948, I: 786, II: 985 och II: 983.

Utskottet. I förevarande proposition föreslås vissa åtgärder i syfte att effektivisera den statliga övervakningen av pris- och konkurrensförhållandena samt prisuppllysningen. Vidare föreslås viss omorganisation och förstärkning av undersökningsavdelningarna vid statens institut för konsumentfrågor. Till grund för de framställda förslagen ligger överväganden och förslag från riktprisutredningen, priskommittén och konsumentuppllysning-utredningen. I statsrådsprotokollet har lämnats en utförlig redovisning av olika förslag i ämnet samt däröver avgivna remissyttranden. Utskottet följer i sina nedan angivna uttalanden den disposition som iakttagits i departementschefens yttrande till statsrådsprotokollet.

I fråga om *konkurrenspolitikens målsättning* avvisar departementschefen i enlighet med en numera allmänt omfattad uppfattning en återgång till principen om prisreglering som underlag för en aktiv pris- och konkurrenspolitik. En sund prisutveckling anses därför böra främjas genom åtgärder mot konkurrensbegränsningar jämte prisövervakning och konsumentupplysning. Utskottet ansluter sig till vad sålunda anförts.

I statsrådsprotokollet uppmärksammas vidare konkurrensproblemen i samband med kommunernas bebyggelse- och butiksplanering. En särskild sakkunnig har förordnats inom handelsdepartementet för att granska erfarenheterna av länsstyrelsernas hittillsvarande verksamhet beträffande butiksutvecklingen. Utskottet hälsar med tillfredsställelse att denna viktiga fråga upptagits till prövning och att vissa synpunkter som kommit fram i samband med riktpisutredningens förslag förutsatts skola ytterligare studeras. I motionerna I: 786 och II: 982 föreslås att riksdagen måtte uttala vikten av att den kommunala bebyggelseplaneringen utformas så att den inte motverkar en effektiv konkurrens mellan olika företag och företagsformer. Enligt vad utskottet inhämtat är detta spörsmål redan under övervägande, bl. a. på grund av en framställning från näringsfrihetsombudsmannen. Utskottet förutsätter att frågan prövas ingående men anser inte påkallat att riksdagen gör något särskilt uttalande utöver vad utskottet här anför.

Vad i statsrådsprotokollet anförts beträffande *bedömningen av prissamverkan* föranleder inte något särskilt uttalande från utskottets sida. Utskottet anser tillräckliga skäl inte föreligga för att tillstyrka det i motionerna I: 789 och II: 983 framställda yrkandet att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om förnyad utredning av frågan om skärpt lagstiftning mot olika former av prissamverkan.

I de nämnda motionerna berörs också förhållandena inom bilbranschen, vilka inte särskilt behandlas i departementschefens anförande. Enligt vad utskottet inhämtat följs denna fråga med uppmärksamhet och är föremål för ingående undersökningar från de pris- och konkurrensövervakande myndigheternas sida. Mot bakgrunden härav anser sig utskottet inte böra tillstyrka det i motionerna gjorda yrkandet om snabbutredning om s. k. lågpriskanaler inom bilbranschen.

Under avsnittet *prisövervakning* lämnas i statsrådsprotokollet en belysning av pris- och kartellnämndens prisundersökningar och prisövervakning. Utskottet vill i anslutning härtill anföra följande.

I motionerna I: 786 och II: 982 föreslås att riksdagen uttalar att de företag som blir föremål för prisundersökningar ges möjlighet att yttra sig över undersökningsresultatet innan detta publiceras. Vidare föreslås i motionerna I: 788 och II: 985 framställning till Kungl. Maj:t om att pris- och kartellnämndens prisundersökningsverksamhet blir föremål för utredning. Utskottet vill i anledning av vad i motionerna anförts understryka vikten av att uppgiftsinsamlingen för detta slag av undersökningar sker i närvaro av an-

svarig eller eljest sakkunnig butikspersonal. Enligt vad utskottet inhämtat sker arbetet med prisinsamlingen fullt öppet gentemot butiksinnehavaren och med obegränsad möjlighet för denne att följa arbetet och kontrollera noteringarna beträffande butikens konsumentpriser. Att i efterhand remittera prismaterialet för undersökta butiker skulle avsevärt fördröja publiceringen, bl. a. då möjligheterna att verifiera tidigare priser ofta är begränsade. En enklare anordning, som i huvudsak fyller samma syfte, är enligt utskottets uppfattning att en kopia av noteringarna omedelbart i samband med undersökningen överlämnas till butiksinnehavaren eller den som i hans ställe närvarit vid undersökningen. Med vad utskottet här anfört torde de i motionerna anförda synpunkterna få anses i huvudsak tillgodosedda. Det i motionerna I: 786 och II: 982 framställda yrkandet i förevarande hänseende anser utskottet med hänsyn härtill inte påkalla någon riksdagens åtgärd. Tillräckliga skäl att begära en utredning i ämnet på sätt i motionerna I: 788 och II: 985 föreslås föreligger enligt utskottets mening inte.

I statsrådsprotokollet berörs ett uppslag att företagen skulle i ökad utsträckning åläggas att motivera sina prisförändringar. Departementschefen anför att han finner det förenat med stora praktiska svårigheter att pris- och kartellnämnden generellt inforrdar uppgifter av detta slag. Starka skäl talar dock enligt departementschefen för att nämnden successivt utökar insamlingen av dylikt material. Utskottet ansluter sig till vad sålunda anförts. I enlighet härmed avstyrker utskottet det i motionerna I: 789 och II: 983 framställda yrkandet om att riksdagen skulle uttala sig för ett system med obligatorisk förhandsanmälan och motiveringar av prisförändringar från företagen.

Under avsnittet *utbyggd prisupplysning* förordas i statsrådsprotokollet en fortsättning av de försök till brett upplagda upplysningskampanjer som redan påbörjats. Härvid har det ansetts vara en fördel om olika alternativ prövas praktiskt. Under pris- och kartellnämndens omkostnadsanslag har beräknats ett belopp av 500 000 kr. för särskilda upplysningskampanjer. Departementschefen har ifrågasatt om tidningsannonsering är den lämpligaste formen för här avsedd kampanj och om det s. k. cirkaprisbegreppet — vilket skulle införas i stället för den nuvarande termen riktpreis — behöver få en så central plats i kampanjen som förordats.

I motionerna I: 786 och II: 982 föreslås att riksdagen uttalar sig för att pris- och kartellnämnden i sina prisundersökningar och upplysningskampanjer tar större hänsyn till konkurrensfaktorerna service och kvalitet, så att sambandet mellan dessa faktorer och priset bättre belyses. Departementschefen har pekat på att även andra faktorer än priset, såsom närhet till butiken och betjäningsgrad, inverkar på valet av fördelaktigaste inköpsställe. Att mera utförligt gå in på dessa servicefaktorers betydelse bereder enligt departementschefen stora svårigheter, särskilt som här blir fråga om rent individuella värderingar och varierande förutsättningar.

Utskottet vill i denna fråga understryka det intima samband som råder mellan olika faktorer vid bedömningen av föreliggande prisnivåskillnader och framhålla betydelsen av att även i fortsättningen samtliga på frågan inverkan förhållanden beaktas i den ifrågavarande verksamheten. Med vad utskottet sålunda anfört torde de nämnda motionerna få anses tillgodosedda såvitt nu är i fråga. Något uttalande härutöver anser utskottet inte påkallat. Till frågan om anslag för upplysningskampanj återkommer utskottet i det följande.

Beträffande *lokala konsumentkommittéer* förordas i statsrådsprotokollet att en försöksverksamhet på ett mindre antal platser sätts i gång. I samband med att man tar ställning till den närmare uppläggnings av nämnda verksamhet avses även skola diskuteras en uppkommen fråga om tillsättande av ett centralt råd för att bistå de lokala kommittéerna. Utskottet har inte funnit anledning till särskilt uttalande i berörda hänseenden. Med vad i detta sammanhang anförts torde de vid riksdagens början väckta motionerna I: 212 och II: 274 få anses tillgodosedda och påkallar fördenskull inte någon åtgärd.

Utskottet finner ej tillräckliga skäl tillstyrka det i motionerna I: 789 och II: 983 framförda yrkandet om ett särskilt anslag av 500 000 kr. för att understödja lokala priskommittéer.

Under avsnittet *konsumentforskning och konsumentupplysning* anføres i statsrådsprotokollet att framkommen kritik mot det hittillsvarande utredningsarbetet inom området samt framställda krav på samordning talar för att frågorna rörande konsumentupplysningen blir föremål för ny utredning. Den nuvarande konsumentupplysningsutredningens fortsatta arbete avses härvid skola bedrivas inom ramen för den nya utredningen.

I motionsväg har framförts olika förslag beträffande den tilltänkta utredningens inriktning. I motionerna I: 760 och II: 984 föreslås att vid utarbetande av direktiv för utredningen måtte beaktas vissa i motionerna anförda synpunkter samt görs vissa uttalanden rörande riktlinjer för verksamheten vid konsumentinstitutet, pris- och kartellnämnden, ombudsmannaämnet för näringsfrihetsfrågor och statens konsumentråd. I motionerna I: 761 och II: 948 samt I: 786 och II: 982 förordas att utredningen skall behandla konsumentinstitutets lokalfråga. I det sistnämnda motionsparet yrkas dessutom att utredningen skall behandla frågor om inrättande av en gemensam upplysningscentral, inrättande av planerings- och samordningsgrupp inom konsumentinstitutet samt åtgärder syftande till aktualitet i konsumentupplysningen; därutöver yrkas att riksdagen måtte fatta principbeslut om inrättande av konsumentupplysningscentraler i vissa städer fr. o. m. budgetåret 1968/69.

Såvitt utskottet kan finna är de i de nämnda motionerna väckta spörsmålen av den natur att de kan anses ingå i eller åtminstone stå i nära samband med ämnesområdet för den av departementschefen tilltänkta utredningen.

Utskottet anser sig inte böra på frågans nuvarande stadium ingå på någon närmare prövning av de ifrågavarande spörsmålen utan inskränker sig till att uttala, att utskottet förutsätter att utredningen blir så allsidig som möjligt för vinnande av det med densamma avsedda syftet. Beträffande utredningens sammansättning har i motionerna I: 786 och II: 982 förordats att utredningen skall vara parlamentarisk. Utskottet anser inte lämpligt att riksdagen gör ett bindande uttalande på denna punkt men förutsätter att personvalet sker med beaktande av kravet på så fullgod sakkunskap som möjligt i olika hänseenden.

Utskottet föreslår att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ger till känna vad utskottet här anfört.

Under avsnittet *personalfrågor och kostnader* upptas i statsrådsprotokollet föreliggande anslagsfrågor.

Beträffande pris- och kartellnämnden förordas att nämndens personalresurser för utrednings- och registreringsverksamhet samt för prisundersökningar och prisupplysning förstärks. Medel har härvid beräknats för sammanlagt 14 tjänstemän. Årskostnaden härför beräknas till 526 000 kr. I motionerna I: 760 och II: 984 yrkas att pris- och kartellnämndens avlöningsanslag minskas med 526 000 kr. i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag, vilket innebär yrkande om avslag på förslaget om inrättande av nyssnämnda 14 tjänster.

I fråga om pris- och kartellnämndens omkostnadsanslag föreslår Kungl. Maj:t en medelsanvisning av 1 399 000 kr., varvid 500 000 kr. beräknats för särskilda upplysningskampanjer. I motionerna I: 760 och II: 984 yrkas en nedsättning med 250 000 kr., vilket yrkande avser medelsanvisningen till upplysningskampanjer.

Utskottet har ansett sig kunna biträda Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, vilket innebär att utskottet tillstyrker en medelsanvisning av 5 150 000 kr. under pris- och kartellnämndens avlöningsanslag och 1 399 000 kr. under nämndens omkostnadsanslag. I enlighet härmed avstyrker utskottet de nämnda motionerna såvitt nu är i fråga.

I samband med förslag om att för var och en av de tre ombildade undersökningsavdelningarna vid institutet inrättas en ny tjänst som laboratoriechef i lönegrad C 1 görs i statsrådsprotokollet vissa uttalanden angående kompetenskraven för innehavarna av dessa tjänster. I motionerna I: 761 och II: 948 föreslås att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer att vid tillsättandet av dessa befattningar måtte beaktas i motionerna anförda synpunkter om institutets behov av teknisk expertis, vilket yrkande närmast synes avse behovet av en kvalificerad tekniker med huvudsaklig utbildning inom det mekaniska facket. Under framhållande av att departementschefens uttalande i kompetensfrågan synes inbegripa samtliga de tre ifrågavarande tjänsterna vill utskottet för egen del inskränka sig till att understryka vikten

av så fullgod kompetens som möjligt för innehavarna av berörda tjänster. I enlighet härmed anser sig utskottet inte böra tillstyrka berörda motionsyrkande.

I motionerna I: 761 och II: 948 yrkas vidare att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer att konsumentinstitutet måtte få rätt att uppbära ersättning från utomstående uppdragsgivare för utförda undersökningar. Enligt vad utskottet inhämtat kan berörda spörsmål, som innefattar vissa problem av budgetteknisk natur, väntas bli föremål för uppmärksamhet i samband med budgetbehandlingen för kommande budgetår. Med hänsyn till det anförda anser utskottet någon särskild framställning från riksdagen i ämnet inte påkallad.

Vad i statsrådsprotokollet i *övriga hänseenden* anförts har inte gett utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

A. att riksdagen må

1) bemyndiga Kungl. Maj:t att på personalförteckningarna för ombudsmannen för näringsfrihetsfrågor, statens pris- och kartellnämnd samt statens institut för konsumentfrågor föra upp nya tjänster på löneplan C enligt vad som föreslagits i statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 17 mars 1967;

2) godkänna de riktlinjer departementschefen föreslagit för omorganisation av statens institut för konsumentfrågor;

3) för budgetåret 1967/68 på driftbudgeten under tionde huvudtiteln anvisa

a) till *Ombudsmannen för näringsfrihetsfrågor: Avlöningar* ett förslagsanslag av 926 000 kr.

b) till *Ombudsmannen för näringsfrihetsfrågor: Omkostnader* ett förslagsanslag av 48 000 kr.

c) till *Statens institut för konsumentfrågor: Avlöningar* ett förslagsanslag av 2 788 000 kr.

d) till *Statens institut för konsumentfrågor: Omkostnader* ett förslagsanslag av 1 422 000 kr.

e) till *Statens institut för konsumentfrågor: Undersökningar och upplysningsmateriel m. m.* ett reservationsanslag av 323 000 kr.;

B. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 760 och II: 984, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, för budgetåret 1967/68 på driftbudgeten under tionde huvudtiteln anvisa

1) till *Statens pris- och kartellnämnd: Avlöningar* ett förslagsanslag av 5 150 000 kr.

2) till *Statens pris- och kartellnämnd*: Omkostnader ett förslagsanslag av 1 399 000 kr.;

C. att motionerna I: 212 och II: 274 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

D. att motionerna I: 786 och II: 982, i vad de avser uttalande angående den kommunala bebyggelseplaneringen, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

E. att motionerna I: 789 och II: 983, i vad de avser lagstiftning mot prissamverkan samt förhållandena inom bilbranschen, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

F. att motionerna I: 786 och II: 982, i vad de avser uttalande om yttranderätt för företag vid prisundersökningar, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

G. att motionerna I: 788 och II: 985 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

H. att motionerna I: 789 och II: 983, i vad de avser obligatorisk förhandsanmälan av prisförändringar, icke må av riksdagen bifallas;

I. att motionerna I: 786 och II: 982, i vad de avser hänsynstagande till vissa faktorer vid prisundersökningar m. m., icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

J. att motionerna I: 789 och II: 983, i vad de avser anslag till lokala priskommittéer, icke må av riksdagen bifallas;

K. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 760 och II: 984, I: 761 och II: 948 samt I: 786 och II: 982, samtliga motioner i vad de avser den i statsrådsprotokollet förordade utredningen om konsumentupplysning m. m., i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till känna vad utskottet anfört;

L. att motionerna I: 761 och II: 948, i vad de avser kompetenskrav för laboratoriechefer, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

M. att motionerna I: 761 och II: 948, i vad de avser ersättning för utförda undersökningar, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 28 april 1967

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Närvarande: se under utlåtandet nr 92.

Reservationer

1) av herrar *Kaijser, Ottosson, Åkerlund, Turesson* och *Björkman*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 760 och II: 984 i vad de avser pris- och kartellnämndens avlönings- och omkostnadsanslag och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 7, som börjar med »Utskottet har» och slutar med »i fråga», bort ha följande lydelse:

»Utskottet anser vad i de nämnda motionerna anförts innefatta tillräckliga skäl för en nedsättning av pris- och kartellnämndens avlönings- och omkostnadsanslag i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet tillstyrker därför att för nämnda ändamål anvisas allenast 4 624 000 resp. 1 149 000 kr.»

dels ock att utskottets hemställan under B. bort ha följande lydelse:

»B. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 760 och II: 984, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, för budgetåret 1967/68 på driftbudgeten under tionde huvudtiteln anvisa

1) till *Statens pris- och kartellnämnd*: *Avlöningar* ett förslagsanslag av 4 624 000 kr.,

2) till *Statens pris- och kartellnämnd*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 1 149 000 kr.;»

2) av herr *Nelander*.

3) av herr *Blomkvist*.